

תורתך שאלתי

אחת,
שאלתי
למדהתי בענייני ונהגותי

עיון בפרשת השבוע דרך שאלות ותשובות

בעלון זה מגוון שאלות ועליהן מקבץ תשובות מתוך הספר
'תורתך שאלתי', מבית אחת שאלתי

גליון פרשת כי תבוא תשפ"ג

וְעֵנִיתָ וְאָמַרְתָּ לְפָנַי ה' אֱלֹהֶיךָ אֲרָמִי... (כו, ה)

רש"י: 'לשון הרמת קול', מבאר את כפל המילים 'וענית ואמרת'. ביאור המילה "וענית" - הרמת קול.

בְּעֲרַתִּי הַקֹּדֶשׁ מִן הַבַּיִת... (כו, יג-יד)

חלק המצוות שבמשנה תורה מסתיים בשני עניינים: מקרא ביכורים ויודוי מעשר.

החקלאי רוצה להודות ולהכיר טובה, אך מדוע עליו לצעוק בקול?

מדוע שתיהן חותמות את מצוות התורה?

רש"י הירש: 2 מצוות אלו מצרפות את עובדות היסוד של ההיסטוריה הלאומית היהודית ואת כללי היסוד של התפקיד הלאומי היהודי.

שפת אמת: מביא הביכורים, נדרש להודות בקול רם, משום שרוצה להביע תודה למי שהכל שלו. החקלאי מביא את הביכורים להראות שאת ה'ראשית' מביאים למי שנתן לו הכל.

אמירת 2 הווידויים, פרשת הביכורים שנאמרת אחת לשנה, ואמירת וידוי מעשרות אחת ל-3 שנים, מזכירות לכל יהודי את מקורו ההיסטורי הלאומי ואת התפקיד הלאומי הנובע מכך, הקשורים ל-2 המצוות, **ביכורים ומעשר**.

מזכירים לו: כשהיית בשדה בשלבי טרום זריעה, התפללת מקירות ליבך, התחננת על נפשך ועמלך שלא ירד לטמיון, כל מהותך היתה תחינה אחת גדולה שלא תיגע לריק. כעת, כשאתה רוצה להודות, זה צריך להיות בדיוק כמו שביקשת, באותה צורה, מכל הלב ובקול רם.

מצוות אלה מבטאות על ידי מעשי הודאה רבי תוכן רעיוני, כיצד עלינו להעריך את ירושת הארץ ואת העושר החומרי הנובע ממנה, כי הארץ ופירותיה הם יסודות קיומנו הלאומי ועלינו להכיר אותם על פי מקורם ויעודם. שני הווידויים האלה קשורים אפוא בקשר הדוק אל הארץ שבני ישראל עומדים עתה לרשתה, ולפיכך המקום הראוי להם הוא בסוף מתן המצוות שהארץ ניתנת לצורך קיומן.

וַיִּרְעוּ אֶתְנֹו הַמִּצְרִים וַיַּעֲנוּנוּ... (כו, ו)

מדוע כתוב 'וַיִּרְעוּ אֶתְנֹו' ? נכון יותר היה לכתוב 'וירעו לנו'?

חתם סופר: "מתחילה החטיאו אותם להיות רעים וחטאים לה', ואח"כ 'ויענונו ויתנו עלינו עבודה קשה', שחשבו שהקב"ה לא יצילנו מידם כיון שהיינו רעים וחטאים".

וְכַתְּבָתָּ עָלֶיךָ אֶת כָּל דְּבָרֵי... (כו, א)

מדוע כתבו את דברי התורה על האבנים?

בכור שור: "שחקקו התורה באותן אבנים, כדי שתהא מקוימת ונזכרת באותן אבנים".

מלבי"ם: "הוא כמו 'לנו', פי' שהמצרים נעשו לנו רעים שכל עוד שלא נתקנאו בבני ישראל היה לבם טוב להם ורק ע"י הקנאה נעשו רעים, והתחכמו לענותם כמו שמביא בספרי הבה נתחכמה לו פן ירבה".

רמב"ן: "תכתוב עליהם את כל דברי התורה הזאת להיות לך לזכרון, למען אשר תבוא אל הארץ ותכבוש אותה ותירש את כל העמים ההם בהיותך זוכר התורה ושומר כל מצותיה".

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

בְּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֲךָ וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתְךָ (כת, ו)

אַלֶּה יַעֲמְדוּ לְבָרַךְ אֶת הָעַם עַל הַר

גְּרִזִים... שְׁמַעוֹן וְלֵוִי וַיהוּדָה... (כו, יב)

מה היתה החלוקה, אילו שבטים עמדו על הר גריזים ואילו על הר עיבל?

חזקוני: "כל העומדים על הברכה היו בני הגבירות, וע"י שבני לאה רבים, נטלו מהם הקטן והגדול להשלים המנין על בני השפחות, שלא היו רק ד' והיו על הקללה הגדול והקטן הגדול הוא ראובן לפי שהיה חשוב מבלהה וענה אמן, על 'ארור שוכב עם אשת רעהו' ואביו וידעו בודאי שלא פשע בדבר... והקטן הוא זבולון".

אַתֶּם רְאִיתֶם אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה ה' לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפָרְעָה (כט, א)

מדוע כתבה זאת התורה?

רש"י הירש: "רבים מבאי הארץ ראו את גאולת מצרים בעיניהם, שהרי גזירת הכליה במדבר לא נגזרה על כל שבט לוי ועל כל הנשים. נוסף על כך גם שאר בני הדור הזכרים מבני ארבעים ועד בני ששים השתתפו ביציאת מצרים. נמצא שהדור שעמד אז לפני משה כלל מספר רב של עדי ראייה, ומוצדקת אפוא הפניה 'אתם ראיתם...'"

מדרש תנחומא: "ברוך אתה בבואך, על תנאי בבואך לבתי כנסיות ולבתי מדרשות, וברוך אתה בצאתך, מבתי כנסיות ומבתי מדרשות".

כפל לשון אינו ברור, מדוע הברכה צריכה לחול גם בכניסה לבית המדרש וגם ביציאה ממנו?

יש אנשים שבאים לבית הכנסת ו(נראים) מתפללים, מהשפה ולחוץ, אך ליבם וראשם אינם מונחים בתפילה. כל התפילה הם חושבים על עסקיהם ועניניהם האישיים. כשמסיים את תפילתו ויוצא, אינו יוצא מביה"כ, אלא מבית עסקיו, שהרי כל מחשבותיו במהלך כל התפילה היו בעסקיו.

כוונת המדרש, באמרו "ברוך אתה בבואך" - לבתי כנסיות ובתי מדרשות, ללמדנו שהברכה שתחול על המתפלל בבואו להתפלל שם, קשורה בתנאי שהוא יהיה גם "ברוך אתה בצאתך" מבתי כנסיות ומבתי מדרשות. שיציאתו מבית המדרש לא תהיה כמו היציאה מבתי עסקיו ועניניו.

לקבלת הגיליון נא לשלוח את המילה 'מעוניין'

במייל office@shaalti.co.il; בוואטסאפ 052-9453811

נמאס לכם להגיע לשבת בלחץ ובלי נשימה?

חצים שסעודות השבת יהיו משמעותיות ומרתקות עבור כל בני הבית?
חצים להנות בשבת ולהעביר את חוויית השבת לילדיכם?

הרב חגי ולוסקי אל"ם (מיל)

לשעבר רב חיל האוויר
וסגן הרב הראשי לצה"ל

מזמין אתכם ליהנות ממפגש מעצים
שיתן לכם ערך וכלים

שבת חלום

הרצאה משנה חיים, משפיעה על
הגיבוש והחיזוק המשפחתי.
כיצד להתכונן עם ילדינו
ולקבל שבת בנחת וברוגע
להזמנות בנייד - 052-9453811

מוזמנים להצטרף למשפחות רבות שהרצאה תרמה להם

פתאום כולם שו"תפים בשולחן השבת!

הופיע
כרך חדש!
שמות א'

'תורתך שאלתי':

הסידרה שתעשיר ותרומם
את שולחן השבת שלכם!
לימוד פרשיות התורה
בדרך שאלות ותשובות

מאת המחבר:

הרב חגי ולוסקי
מורה / מגיד שיעור / מרצה
כלי הנסר שנקר להכנת שיעורים,
דרשות ומאמרים! פריצת דרך
בלימוד פרשיות התורה!

סיפורי שש הברכה

הזמינו
עכשיו
והמלחון
בדרך
אליכם:

עוד סדרה מחכימה מבית
אחת, שאלתי
למדרש געשנין ומתבית

